

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Obligationibus Specialibus Certorum Statuum, De
Sacramentis In Genere, Et In Specie, Et De Censuris Et Irregularitatibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDXXXIV.

VD18 90392167

Q. 6. Quænam circa hoc observanda sunt?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41032

consuetudinem, vim Legis habentem in re gravi, utpote pertinente ad reverentiam Eucharistiæ, & debitum modum sacrificandi.

Q. 6. *Quenam circa hoc observanda sunt?*

Resp. Sequentia. 1. Nihil licet addere vel detrudere iis, quæ in Missali præscripta sunt, ut vetat Trid. sess. 22. & Pius V. in virtute S. obedientiæ præcipit, ut Missa juxta ritum, modum, ac normam Missalis Romani legatur, & ne quis in celebratione Missæ alias Cere monias, vel preces, quàm quæ hoc Missali continentur, addere, vel recitare præsumat. Quod intellige, *salvis*, Ecclesiarum usibus; nam quædam Dioceses habent Missale proprium, & in aliquibus diversum à Romano. Item Urban. VIII. mandavit in omnibus & per omnia servari ab omnibus ubique Rubricas Missalis Romani, ut videre est initio ejusdem Missalis. Quæ obligatio ex genere suo gravis est, cum sit imposita in virtute S. obedientiæ, & de re ad cultum divinum pertinente. Unde illam violare est mortale vel veniale, pro quantitate, vel qualitate rei aut actionis omissæ vel mutata; gravius verò in Canone: sic mortalis est omissio elevationis Hostiæ consecrata, immisionis particulæ Hostiæ in Calicem, &c. In additione verò levitas materiæ rarò locum habere potest, ob injuriam, quæ inferitur Ecclesiæ usurpando potestatem ei propriam statuendi ea, quæ ad ritum celebrandi

brandi pertinent, qui in Ecclesia uniformis esse debet; & ob periculum superstitionis ac erroris.

2. Preces pro singulis vestibus in Missali præscriptæ nequeunt sine peccato omitti, ex communi sensu & praxi piorum: secus, de precibus, quæ dicuntur *preparatio ad Missam*; nam in Missali proponuntur pro opportunitate Sacerdoti recitandæ, quod præceptum non sonat.

3. Non licet celebrare recto capite, c. 57. *de consec. dist. 1.* vel cum Pileolo sine licentia, eâque Papæ, ex decreto Urbani VIII. in Missali. item sine veste talari & calceis, ex Missali Rom.

4. Tenetur Sacerdos perfectè ac integrè tantum ministerium exequi; proinde diligenter præcavere omnes defectus etiam accidentales. Si tamen aliquid omissum est non ita grave, ordinariè non est supplendum iterando aliquid, vel præpostero ordine dicendo aut faciendo: quia id ordinariè perturbationem & scandalum populi affert; & ista accidentalia ad decorem & reverentiam non juvant, dum non fiunt suo loco ac tempore, debitoque ordine. Si verò aliquis defectus substantialis circa materiam vel formam, vel integritatem Sacrificii commissus sit, debet suppleri; quia facere Sacrificium mutilum & imperfectum est contra præceptum Christi. *Quod si valde probabiliter dubitat se aliquid essentielle formæ*
 U 2 *omisisse,*

omississe, iteret formam saltem sub tacita conditione. Missale Rom.

5. Nunquam licet directè intendere mutilationem Sacrificii, ita ut non liceat ob metum mortis intentatè consecrare solum panem ad communicandum infirmum, prævidendo vinum defecturum: quia talis intentio cum repugnet præcepto divino negativo, est intrinsicè mala. At exculant Sacerdotem qui post consecratam Hostiam, ob evidens ac inopinatum & urgens mortis periculum eam consumeret, & consecratione Calicis omisâ fugeret: quia tunc non intendit, sed solum permittit imperfectionem, Sacrificii ob extremam necessitatem. Si tamen inde scandalum vel contemptus Religionis sequeretur, teneretur Sacrificium perficere cum quovis periculo.

6. Missam inchoatam abrumpere non licet sine justa causa, qualis est administratio Baptismi, vel Pœnitentiæ in necessitate, concio vel promulgatio edictorum Ecclesiæ ante oblationem, &c. ut fert usus. Qui autem Missam inchoavit, tenetur sub mortali illam absolvere, c. nihil. 7. q. 1. & c. 57. de consec. dist. 1. nisi excusetur ob impotentiam subito eventientem ex mentis deliquio, gravi infirmitate, &c. Sed tunc si redire & proseguire nequeat, & consecratio facta sit, alius Sacerdos debet sacrum perficere, c. illud 7. q. 1. nam Sacrificium non debet relinqui imperfectum. Imò tenetur Sacerdos cessare, si ante consecra-

erationem se culpæ mortalis reum, vel Censurâ ligatum, vel non jeiunum esse recordetur, & nullum timeatur scandalum. Quòd si absque gravi scandalo cessare nequeat, elicitâ perfectâ contritione sacrum perficiat. Item cessare tenetur, si ante cœptum Canonem Ecclesia violetur, vel excommunicatus non toleratus ex ea egredi nolit. *Quod si timeatur incursus hostium, vel alluvionis, vel ruina loci ubi celebratur, ante consecrationem dimittatur Missa; post consecrationem verò Sacerdos accelerare poterit sumptionem Sacramenti, omissis omnibus aliis.* Missale Roman. de defect.

7. In requisitis ad Sacrificium indecentia & immundities notabilis est mortalis ob gravem irreverentiam contra præceptum tum naturale & divinum, quo res sacræ decenter ac reverenter tractari debent: tum Ecclesiasticum, c. ult. *de custod Euchar.* ex Conc. Gener. Later. 4. ibi: *Præcipimus ut Oratoria, vasa, corporalia & vestimenta munda & nitida conserventur. Nimis enim videtur absurdum in sacris sordes negligere, quæ dedecere etiam in profanis. unde ex Missali Rom. vestimenta sacra, non debent esse lacera aut scissa, sed integra, & decenter munda ac pulchra.* Contra quod graviter peccant ii quibus incumbit horum custodia, vel obligatio ea suppeditandi, & superiores qui ista non curant.

8. Linteanima & vestimenta sacra detrita, & jam ad proprium usum inepta, debent igne

consumi, & eorum cineres in piscinam projici; nec licet ea in usus profanos convertere, vel vendere, *c. altaris. de consec. dist. 1.* Sicut nec ligna & lapides Ecclesiæ dirutæ vel altaris; nam lex generalis est: *semel Deo dicatum, non est ad usus humanos ulterius transferendum.* Reg. 51. Jur. in 6. Vasa tamen sacra igne transmutata, possunt ob necessitatem pauperum vendi, & sic usibus profanis deservire. Quæ verò usibus profanis deservierunt, possunt in usus sacros, formâ eorum mutatâ converti: sic paganorum delubra in templa conversa sunt.

9. Vas, in quo Eucharistia asservatur, debet esse consecratum, ex Missali Rom. præscribente ut Hostiæ consecrandæ ponantur vel supra Corporale, vel in vase aliquo benedicto: & ideo extat ejus benedictio specialis in Rit. Rom. cum aliis. Nam (ut ait S. Thom. 3. p. q. 83. a. 3. in reverentiam hujus Sacramenti à nulla re contingitur nisi consecratâ. Idem dic de lunula quæ debet esse ex auro, aut argento, vel si paupertas cogat ex stanno.

10. Sacra Vasa etsi vacua, quæ Corpus & Sanguinem Christi contingunt, vel Chrismate uncta sunt, tangere non licet Laicis, nec fœminis etiam religiosis, sed solis Ministris sacrat. *c. 41. de consec. dist. 1. & c. sacratas dist. 23.* Quòd si tangant sine contemptu, ex communi erit solùm culpa venialis; imò nulla, si subest aliqua necessitas, vel causa honesta. Quamdiu verò Vasa continent Corpus vel Sanguinem

nem Christi, nemo sine mortali, præter Sacerdotem & Diaconum; potest ea contingere, sine absoluta necessitate, ex c. 26. *dist. 23.* quia res est gravissima. Iisdem non licet Corporalia & Purificatoria tangere, antequam à Sacerdote vel Diacono laventur, ex c. 40. *de cons. dist. 1.* Quia Corpus vel Sanguinem Christi contingunt. Omnibus autem Laïcis licet aliàs vestes & pallas benedictas tangere cum debitâ reverentiâ; quia Eucharistiam immediatè non contingunt, nec sacro Chrismate unctæ sunt.

Q. 7. Quenam observanda sunt circa stipendium Missarum?

Resp. Sequentia. 1. Licet stipendium justum pro Missa accipere, non quidem ut pretium, quod esset Simoniacum, sed in sustentationem; nam æquum est, ut qui in commodum alterius occupatus est, ab eo sustentetur, habitâ ratione temporis quo sic occulatur, & statûs occupati. Stipendium autem justum est illud, quod lege vel consuetudine approbatâ constitutum est: nam licet stipendium illud non sit verè pretium, tamen servat proportionem pretii, quatenus in eo servanda est ratio justitiæ. Sicut ergo illud est justum pretium, quod est lege taxatum, vel communiter consuetudine receptum: ita etiam stipendium. Quare qui amplius exigit, vel accipit, tenetur restituere; cum ille excessus non sit debitus,